

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

תודלות תשרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

י"ב בארץ הנגב ע"ד דמלנו בבת כלב שאתרם לאבי
 הנגב נתתנו ר"ל שהוא מנוגב מכל ר"ל ש"ח
 בעלמו שהוא עדין מנוגב מזה הבחינה ובאמת
 הדרק לקרב בחינה התחונה אל ההשגחה העליונה
 גילת תחיות לגלות העליות או י"ל דהוא יושב הוא
 נסתר דקאי על הקב"ה שהוא יושב בסתר ועלם מכל
 בארץ הנגב ר"ל שפ"י הדרק המקרב ומקשר בכ"י עם
 עליונה ע"י זה מביא הבורא ב"ה מדות המסדר שהוא
 בחינת דרום הרואה להחכים ידרים שהמסדר הוא ענף
 ושפ"י החרוה גורם שהוא י"ת מתנהג בחקד ומשפיע
 טובות לעולם :

יא יחק לשוח בשדה ר"ל ש"ל יחק מבחינה
 ה"ל לשוח בשדה ע"ד שאמרו חז"ל אברהם
 י"ת ויחק קראו שדה ויעקב קראו בית והנה יחק
 המכל בחורבן של ישראל וחורבן במה"ק ליון שדה תחרש
 לשוח בשדה ר"ל המסתכל בבחינה של חורבן הבית לפנות
 ר"ל לפנות ולבער את הערב המרומז לדינים ור"ה
 שחיה ולהכריח שלא תה"י על זרע ישראל שום שליטת
 ילונים וקיעורבן ודין ח"ו וישא עיניו וירא והנה גמלים
 ר"ל שהסתכל כל הטוב שיבוא לישראל ע"י זה אשר אף
 בגולה בין האומות ויש להם שפע מעט מן המעט
 ע"י עיבדים השם י"ת : שומרים התורה והמצוות וע"י
 לפון רב טוב לבית ישראל וסקב"ה יגמול להם כמעשיהם
 רבקה את עיני ר"ל שכינת עוזינו המכונה בשם רבקה
 את יחק שהיא מתחלת בזה הבחינה של יחק והיא
 יתיח לה שישראל יסבלו עול גלות אף שיהיה להם
 ל טוב אח"כ ותפול מעל הנמל ר"ל שהיא נופלת מזה
 המה של הגמול אשר ימשוך מהגלות ותאמר מי האיש
 שהולך בשדה לקראתינו ר"ל מי זה הדרק אשר רואה
 בחינה של השדה ר"ל החורבן והגלות כי באמת יש כמה
 קט אשר רואים בזה כדי שיתקרב ישראל לאביהם
 מיס ויהיה להם גמול טוב ויאמר הוא אדוני ר"ל זהו
 וזה של אדוני ר"ל מדת יחק הוא מדת של גבורה ותקח
 אף ותחכם ר"ל ששכינת עוזינו רואות שכנ"י היא בגלות
 היא מתלבשת בכמה לבושין ומשתתפת עמנו בגלות כי
 מקום שגלו ישראל שכינה עמם אף שאינו בהתגלות
 היא באתכסיא ואי"ה בזמן הגאולה אז יגלה כבוד
 תשטט עלמה מכל הלבושין ותתגלה מלכותו עליו ויקיים
 וז' ולא יכנף עוד מוריד ויהי עיניך רואות את מוריד כו'
 אכ"י

חכלת פרשת חיי שרה

פרשת תולדות

תולדות יחק בן אברהם אברהם הוליד את יחק
 דהנה אף שלפי ראות עינינו בחורתינו הקדושה
בית

ובספרי חכמי האמת מלינו דמדת אברהם הוא מדת חסד
 ואהבה שה"י מדתו תמיד לקרב בני אדם לעבורת הבורא
 ולגמול חסד עמם בנזק ובמזון והוא ה"י מרכבה לימין
 לפתוח שערי חסד בעולם אכל ב"חאק אבינו מלינו בחורה
 שה"י מדתו עזה ונבורה להודיע ולפרסם חלקותו י"ת בעולם
 ע"י שר ועושה לירא ולפחד מפניו ולא ישא פנים לשום
 אדם בעולם כמו שמלינו בחורה שלא חלק כבוד אף
 למלכות כע"ש מדוע באתם אלי ואתם שאתם וכו' מפני
 שה"י מדתו עזה אכל תולדות של יחק ושורשו הם חסדים
 גדולים אך שאורות החסדים הם גנוזים ומכוסים במדה
 זו ששמאלית אכל חילונית המתפשטות ממדה זו הם דינים
 ונבורות וזה שאמר הכתוב מה רב טובך אשר לפנת ליראך
 ר"ל במדת יראה היא בחינת מדת הפון זו גנוז ועמון
 רב טוב וחסד וזה חבין מה שאנו רואים שזהב חשוב מכסף
 בעולם אף שהכסף הוא חסד שגונו חיור ולכן אכל זהב
 מרומז לנבורת הטועים לאדמימות אעפ"כ אנו רואים שזהב
 חשוב בעולם יותר מכסף אלא ודאי שתוך בחינתו נעלם
 בחוכו חסדים יקרים ואורות גנוזים אך שבחילוניות הדבר הם
 בחינת הסוגים הנקרא היתוכה דדבאז והנה כעת שאנחנו
 בגלות אין בנו כח ליק מן המדה זו להמשך השפע מן
 האורות והחסדים הטובים הלפנינו בה מתמת שעתה היא
 שליטת החילונים והתפשטות השמאלית נוצרת בעולם ולריכ"י
 אנחנו להמשך חיות רק מן ימין המשוג ומן חסדי אברהם
 המגולים עד ביאת משיחיו ב"ב ואז יסולק כל החילונית מכל
 העולמות ונגלה כבוד ד' ויתגלה פנימות האורות מכל
 המידות ויתגבר האור בעולם ואז יתאחדו המדות ויומתקו
 כל הנבורות אכל לעת עתה אין בנו כח לימשך ממדה זו
 טובות מהאור הגנו' כמו שפירש"י בפסוק ויתן אותם חלקים
 ברקיע השמים להאיר על הארץ וכו' כי באמת אור המכר
 ה' פעמים במעשי בראשית זה גנוז לדיקים לעתיד לבוא
 ואף זה האור הנמצא בעולם הוא ג"כ ברקיע השמי כדי
 שיוכלו הנבראים לקבל ממנו ולהנות מזה האור עד עת
 הגאולה שיסיר השך ויתרבה האור ויוליא הקב"ה חמה
 מנתיקה אכל באמת גם במדת הנבורה נכלל וכמו שורש
 החסדים והימין ומדת אברהם נכלל באמת במדת השמאלית
 של יחק וחש"ה ואלה תולדות יחק בן אברהם אברהם
 הוליד את יחק התולדות והשרש והנה הכמוס במדת יחק
 כמו הבן אשר הוא מושרש בטיפה הבא מן המוח של האב
 והוא באמת בחינת חסד מידת אברהם וי"ש בן אברהם וכן
 האב נכלל בכח הבן ובזה יתבאר דברי הכתוב ויהי ביום
 ההוא ויבואו עבדי יחק ויגידו לו על אודות הבאר אשר חפרו
 ויאמרו לו מלאנו מים דהנה לפי ה"ל שכתבו שיש טובו'
 מגולים וטובות גנוזים והוא דהבורא י"ת הטוביע בכנ"י בכללות
 ובפרטות בכל אדם אשר יה"י בו מעיין ובאר של מים חיים
 ונבוע של כל המידות העליונות נבוע של חכמה בינה ודעת
 נבוע של חורה וחכמת חלקות אך שהמעיין סמוס בעפריות
החומר

החומר והסך של גשמיית הסוחס המעיין ומעכב את הכובע
 בו ולריך האדם לחפר כבוע ההוא ולהסיר המסך המבדיל
 המעכב את הכובע ה"ל ויש לדיק אשר הקב"ה מתנהג עמו
 במידת חסדים המגוליס מים חיים ומדריך עצמו להבורח ב"ה
 אבל יש בני אדם אשר מסכים גדולים יש להם ואדמת וארציות
 חומרו יסתום מאוד המעיין ולריך הקב"ה לסבב אליו ולגלגל
 אליו ע"י מידת הגבורה ולהסיר ממנו המסך והוא נתגלה אליו
 המעיין ונפתח אליו הכובע וילאו ממנו מים חיים ר"ל מ"ן נוקבין
 מתחיל לעילא ע"י התורה והמלות וזה הבחינה נקרא עבדי
 יחק הם השליחות של מידה זו אשר הקב"ה מגלגל מדרות
 על האדם ע"י שלוחי הדין ואחר כך כשיפתח המעיין אזי
 נסתלק מהאדם כל המדרות והדינים וכל הגבורות נמתקים
 ו"ש ויבואו עבדי יחק שלוחי הדין שעושים פעולתם ופוחתין
 המעיין אזי נסתלקו מהאדם הדינים ונמתקים הגבורות
 ומתהפכין למיניגורים ולפרקליטין ו"ש הכתוב וינידלו ע"ד
 ממגד תבואת שמש שננתקין ע"י ו"ש על אודות הבאר אשר
 חפרו ר"ל שפתחו הבאר אשר היא סחומה מתשכת החומר
 ויאמרו לו מלאנו מים אשר יולאיש מכל האדם כשיפתח אור
 נפתחו והוא נמתקים הדינים ומתחיל להתנוץ אור ההכמה
 ואור התורה והמלות וממשכין מ"ן נוקבין לכל העולמות וכל
 הדינים מתהפכים לרחמים וחסדים גדולים אמן כן יהי
 רלון :

בפסוק

וירע יחק בארץ ההוא וימלא בשנה ההוא
 מאה שערים ויברכהו ה' הנה רש"י ז"ל פירש
 שאומר זה למעשרות ה"י ונראה דרש"י בא לתרץ דהנה
 באמת אמרו חז"ל אין הברכה שורה בדבר הנמדד וכאן שהי'
 מידה ונבול והאיך נשתלחה בה הברכה ולכך פירש"י דאומר
 זה למעשרות דהנה טעם שאין הברכה שורה בדבר הנמדד
 הוא משום דכיון דאדם מקפיד למתנותו וטתן בה מידה ונבול
 א"א להתברך ולכן פירש"י דאומר זה למעשרות שזה המנין
 היה לריך לדבר שבקדושה כקדושת מעשר וכיון שהשרה על
 התבואה חיות הרוחניות של הקדושה ודבר רוחני טבעה
 להחפשט עד אין שיעור לכך ויברכהו ה' :

או

יש לומר דהנה בגשמיית המקום מקמץ ומגביל אל
 הדבר ההוא וא"א ליכנס בתוכו יותר מן החלל של
 הכלי או המקום המקיפו אבל הרוחניות אין מקום שיוכל
 להקיפו והוא מתפשט עד אין שיעור וערך והנה אמרו חז"ל
 חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולן היו ידועין למשה חוץ
 מאחד שלא השיג שגא' וחכמיהו מעט מאלקים ואלו הנו"ן
 שערי בינה הם כל חלקי הבריאה אפי' בלומחים בכל
 אחד כגום כח וכל חלק רוחני מן החמשים שערים ולכך יש
 לומר דרך רמז דעבור זה שיעור תרומה גדולה תרי ממאה אחד
 מחמשים דכמו דבחתמים שערי בינה הרוחניים יש שער
 אחד שאינו מתגלה לבני אדם ואפילו למשה רבן של כל הנביאים
 כי ככל הדברים אשר כגום בהם כחות מכל החמשים שערים
 כמו התבואה לכך אמרו תורה להפריש חלק אחד מחמשים

חלקים לו והי' קודם להשם דוגמת שער החמשים
 קודם קדשים וטמיר ונעלם מבני אדם וזה נקרא תרומה
 גדולה שהוא אחד מנו"ן שערי בינה נבד ניו"ן גדולה הכתובה
 במצבת וול"ר חסד שהוא מסטרה דבינה ושם חתון דבינה
 כוודע וא"כ בכל דבר שהלריך עושה לעטה הוא דוגמת
 הקדושה למעלה ולכן נחשב כאילו הם כפולים ונמלא
 עיבודת הלריך הם מאה שערים כיון שמתקשר הגשמי
 הרוחני ועושה עיבודא למטה ומעורר שורשו למעלה הרוחני
 נבד דבר זה ושורי על עשי' זו רוחניות הקדושה
 ממילא חל על הדבר ההוא ברכת השם ו"ש וירע יחק
 בארץ ההוא שהיה מקום מיקבל ארץ הזו וגם שנה זו היתה
 מוגבל בזמן ובמקום אך ע"י שהמליא מאה שערים שהתקשר
 במעשיו להחמשים שערי בינה העליונים וקשר חמשה
 במעשיו למטה לכללם בקדושה הרוחניות ונעשו חמשה
 שערים וע"י השרה ברכה על הזריעה זו וזה שאמר ויברכהו
 והסן :

פרשת ויצא

ויצא

יעקב תבאר שבע וילך חרנה : אמרתי לחמשי
 ככאן מה ששמעתי מכבוד אדומי"ו רב כ"י חפ"י
 שאינו יודע לכוון על נכון והוא שיך לחנוכה וכן חתומה
 דחנוכה לשון חינוך שמתוכין הדבר ההוא כמו דמלין גבול
 בנדי כהונה שנאמר למלא במ אה ידם לכהן כו' דהיינו זרוע
 כל דבר אשר נעשה ונתיחד להשארת קדושה עליונה לריבוי
 מקודם לעשות כלי והכנת ובית קיבול שהיה מקום לקדושה
 הבאה אח"כ לשרות בדבר ההוא וזה נקרא חינוך כמו שמתוכין
 הנער במלות שהי' כלי מוכשר לקבל טהרה והשראו קדושה
 אח"כ בעת שיגדל והי' יעקב אבינו הסתכל ביסוד עליון שם
 בראשית המחשבה וראה שיסוד העולמות הם כנ"י כמו שחמשה
 חז"ל ישראל עלה במחשבה תחילה בראשית ברא אלקים את
 השמים בשביל ישראל שנקראו ראשית והם נקראו חב"ד
 הראשי' שמתנה הופתה העולם כי הם יסוד כל העולמות
 עליונים ותחתונים ובמחשבה שם נקראו אבן בלשון יסוד
 שם בראש הדבר נתאחדו כללות ישראל באחדות התמידי
 במזל העליון והנה יעקב אבינו נתן שכלו ומחשבתו היתה
 מוחו על זה הענין מה שסתוקק יעקב להוליא הדבר תחת
 אל הפועל משורש אשר שם רועה אבן ישראל ה"ה
 ההתפשטות לנטוע את כנסת ישראל בנין שלם בכל עמית
 בשנים עשר שבטי י"ה המכוונים נבד י"ב גבולי חב"ד
 ולהיות המרכבה שלימה בששים רבוא ישראל כמו שחמשה
 חז"ל אין השכינה שורה על פחות מסי' רבוא ולהיות קומת
 שלימה מכתם איברים וספרים ולהיות הכל מכוון
 העולמות העליונים ואורות הקדושים ולהוליא זה
 מן הכלל אל הפרט על זה הניח יעקב ראשו ומחשבתו
 והו' שהכתוב מכנה שיעקב הניח ראש על אבן זה
 דוגמת